

УКРАЇНА

(19) UA (11) 71135 (13) A
(51) 7 A61M21/00МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІОПИС
ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ
НА ВИНАХІДвидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ЛІКУВАННЯ СЕКСУАЛЬНОЇ ДИСГАРМОНІЇ ПОДРУЖНЬОЇ ПАРИ

1

2

(21) 2003098854

(22) 30.09.2003

(24) 15.11.2004

(46) 15.11.2004, Бюл. № 11, 2004 р.

(72) Мартиненко Сергій Анатолійович

(73) ХАРКІВСЬКА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ ПІСЛЯ-
ДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

(57) Спосіб лікування сексуальної дисгармонії подружньої пари, що включає курс символдрами, який відрізняється тим, що після попередніх 3-4 сеансів символдрами у випадку наявності малоін-

формативних образів проводять перцептивний вплив на сітківку пацієнта 8 кольорами (темно-синім, синьо-зеленим, жовтогарячо-червоним, жовтим, фіолетовим, коричневим, чорним та сірим) з подальшим моделюванням характеру образів символдрами і, при необхідності посилення захисних механізмів, пацієнту пропонують шукати об'єкти у тих кольорах, яким він віддає перевагу, при необхідності конфронтації з захисними механізмами пацієнту пропонують взаємодіяти з об'єктами неприємного для нього кольору.

Винахід відноситься до медицини, зокрема до медичної сексології.

Відомий спосіб імаго терапії, котрий полягає у тому, що пацієнт "уявляє собі бажаний образ себе", використовуючи при цьому літературні джерела, конкретних знаних пацієнтом осіб чи моделювання тих чи інших бажаних реакцій, дій, "мобілізації життєвого досвіду в потрібний момент" (Методы психотерапии, основанные на лечебном влиянии творческой деятельности. В кн.: Карвасарский Б.Д. Психотерапия. - М.: Медицина, 1985. с.134-136).

Недоліком вказаного способу є те, що він фактично не дає можливості дезактуалізації внутрішньо - особистісного конфлікту, котрий саме і є причиною сексуальних порушень. Крім того, спосіб не дає можливості виявити суть неадекватного психологічного захисту і опору. Тим самим метод для використання в випадку сексуальної дисгармонії не може бути ефективним.

Найбільш близьким та обраним за прототип є спосіб лікування сексуальних порушень чоловіків та жінок, що полягає в проведенні сеансів символдрами (кататимного переживання образів, КПО) різних ступенів, починаючи з першого. Під їх впливом поступово вербалізуються почуття та настрої пацієнта, виявляється ресурсний потенціал пацієнта, дезактуалізується особистісний конфлікт, що приводить до ліквідації статевої дисгармонії у парі (Х. Лейнер Кататимное переживание образов /пер. с нем. Я. Л. Обухова. М., "Эйдос". 1966). У процесі символдрами використовуються уявлення оптич-

них образів, котрі переважно представлені картинами ландшафту, а також людьми і різними істотами, у тому числі вигаданими. При цьому, у образах знаходять своє відображення актуальні конфлікти, а також неусвідомлені конфлікти раннього дитинства (генетичні форми конфлікту). Подібне відображення відбувається завдяки механізму проекції.

Недоліком цього способу є те, що коли під час психотерапії зустрічаються випадки, коли в образах відсутні будь - які значущі уявлення, то ефективна психотерапія стає неможливою внаслідок недостатньої інформативності образів (через включення механізму опору). Підсвідомі причини сексуальної дисгармонії залишаються невідомими.

В основу винаходу поставлено задачу удосконалення способу лікування сексуальної дисгармонії подружньої пари, в якому за рахунок використання аналізу з хроматофільними апперцепціями, досягається можливість визначення характеру і змісту підсвідомих причин сексуальної дисгармонії, що дозволяє ефективно провести психотерапію.

Поставлена задача вирішується в способі лікування сексуальної дисгармонії подружньої пари, що включає курс символдрами, згідно з винаходом, після попередніх 3-4 сеансів символдрами у випадку наявності малоінформативних образів проводять перцептивний вплив на сітківку пацієнта 8 кольорами (темно-синім, синьо-зеленим, жовтогарячо-червоним, жовтим, фіолетовим, коричневим, чорним та сірим) з подальшим моделюван-

(13) A

(11) 71135

(19) UA

ням характеру образів символ одрами, і при необхідності посилення захисних механізмів, пацієнту пропонують шукати об'єкти у тих кольорах, яким він віддає перевагу, при необхідності конфронтації з захисними механізмами пацієнту пропонують взаємодіяти з об'єктами неприємного для нього кольору.

Використання аналізу з хроматофільними ап-перцепціями дає можливість пацієнту зразу ж відчувати дискомфорт при взаємодії з об'єктами з неприємним кольоровим забарвленням (камінь, квітка, будинок), а також, якщо взяти до уваги символічний зміст, дає можливість простежити генетичні корені мотиву опору і віднести його до певного типу конфлікту.

Спосіб складається з двох етапів. Пацієнту пропонують комплект карток різного кольору (можливе застосування карток кольорів із восьмикольорового набору М. Люшера). Пацієнт ранжує картки від найприємніших до найнеприємніших. На другому етапі пацієнту дають інструкцію уявити собі будь-який образ, котрий представляє собою один із малоінформативних образів, у котрому виникли ускладнення і пропонується спрямувати активні зусилля на пошуки об'єкту того чи іншого кольору. У випадку, коли необхідно посилення захисних механізмів, пацієнта понукають шукати об'єкти у тих кольорах, котрим пацієнтом була віддана перевага на першому етапі способу. При необхідності конфронтації з захисними механізмами, пацієнта просять знайти і взаємодіяти з об'єктами, що мають колір, котрий відкидається. У більшості випадків вдається зібрати матеріал, необхідний для подальшого аналізу механізмів захисту. Крім того, певна корекційна робота проходить також в момент безпосередньої взаємодії з подібним об'єктом у образі.

Одною із важливих переваг вказаного способу є те, що психотерапевту не потрібні зусилля, необхідні для демонстрації опору пацієнту, а також домогтися негативного ставлення пацієнта до механізмів захисту.

Приклад. Хвора А., 35 років, одружена, має сина 12 років. Звернулась до психотерапевта - сексопатолога зі скаргами на болі в епігастрії, нудоту, швидку стомлюваність, відсутність оргазму. Болі заявляються після статевих зносин, через що змінився ритм статевого життя у бік зменшення частоти останніх. Лікування терапевтичними способами результату не дало, незважаючи на тривалий курс (більше 2 років). Була направлена до психотерапевта - сексопатолога. До шлюбу стала 13 років тому, заміж вийшла кохаючи. Стосунки з чоловіком були нормальними, статеві зносини давали нормальне суб'єктивне задоволення. Вагітність в перший рік шлюбу з нормальним перебігом. Пологи без ускладнень. Народила здорового хлопчика і декілька місяців перебувала у матері в іншому місті. Раз на тиждень чоловік приїздив до неї; через два місяці після пологів відновились злягання. Будь-яких проблем не виникало. Після відпустки почала працювати. Приблизно за 5-6 років до звернення до психотерапевта помітила, що періодично стали турбувати болі в епігастрії на другий день після злягання. Згодом болі починалися безпосередньо після злягання. Ще через рік

стала відчувати нудоти. Час од часу зверталася до терапевта без особливого результату. Через рік від початку хвороби болі посилілись, стала стомлюватись на роботі значно більше ніж раніш, оргазм відчувала все рідше. Тоді ж змінився ритм статевих зносин через втому, болі в епігастрії. Стосунки з чоловіком характеризувала як нормальні, сварок практично не відбувалось, але чоловік час від часу був невдоволений униканням від злягання. Він же категорично наставляв, щоб дружина пройшла систематичне лікування у терапевта. За словами хворої, статеві зносини дають задоволення, але не завжди, причому практично після кожного злягання болі або виникають, або посилюються. Внаслідок цього, особливо в останній рік злягання 1-2 рази на місяць. Будь-яких психотравмуючих подій у сім'ї не пам'ятає. Також не пам'ятає, коли точно почалися болі після злягання та зменшилась оргастичність. Було застосовано лікування методом символдрами. Робота почалась з запропонованого хворій мотиву "Луг". Хвора уявила себе у лузі. Луг був безкінечний, сама вона знаходилась одна. Спостерігаючи навкруги не відчувала "нічого". На пропозицію визначити яка трава росла навколо, після паузи відповіла, що трава якоюсь віддалена від неї, звичайна, нічого особливого. Запропоновано пройтись лугом і розповісти бачене. Хвора поволи "йшла лугом", навкруги був луг, змін у навколишньому не помічала, часом з'являлось неприємне відчуття самотності. На запитання: "Яка погода?" хвора дала відповідь: "Нічого особливого, тепло, дощу не має". Виявила бажання закінчити образ. Після трьох занять з аналогічними переживаннями хворій проведена стимуляція сітківки кольорами. Результат обох виборів:

76051423 і 76051423.

Результат отриманих реакцій на перцептивну стимуляцію сітківки свідчить: рівень тривоги 12 і 12 (максимум). У пацієнтки відмова від злягання не через соматичні проблеми. Причина полягає у послабленні сексуального потягу до чоловіка внаслідок внутрішньо-особистісного конфлікту, котрий не усвідомлюється. У наявності потреба в захисті від збуджуючих сексуальних дій. Відчуття розчарування, дисонансу між ідеальними уявленнями і грубою реальністю. Потреба в спокої і розслабленні, звільненні від стресу. Неприйняття ситуації, протест, непримиренність. Водночас потреба в теплих стосунках, любові і розумінні; втеча у світ ілюзій, ірреальність вимог до оточення, відчуття нещастя. Утома і відчуття безсилля болісно переживаються і викликають захисну реакцію обмежувального поводження, незважаючи на рішучість домогтися свого.

Дані, отримані внаслідок перцептивної стимуляції сітківки дали можливість використати потрібний механізм впливу. Тому хворій запропоновано уявити себе у лузі сонячного дня. Коли це реалізувалось, образ було деталізовано так, як це прийнято у методі "Символдрама". Пацієнтці було запропоновано пошукати у образі щось, що було б червоного кольору. Після того, як пацієнтка вирушила у бік річки, вона побачила чудову троянду червоного кольору. Було рекомендовано ретельно описати цю квітку, відчувати її аромат та доторкну-

тись до неї. Пацієнтка відчула задоволення від цього. Потім пацієнтку запитали, щоб вона схотіла зробити у образі. Пацієнтка відчула бажання зірвати квітку та віднести її додому. Вдома пацієнтка поставила квітку у вазу та віднесла її у спальню. Після цього пацієнтка відчула послаблення внутрішньої напруги та приємні еротичні відчуття. У подальших сеансах пацієнтка почала виявляти ініціативу у образах, зацікавилась терапевтичним процесом і після 10 сеансів символдрами хвора була в спроможності в образах "дозволити собі" адекватні переживання стосунку з власним чоловіком, що реалізувалося незабаром і у реальних відносинах. Катамнез два роки. Хвора відчуває себе

абсолютно здоровою, злягання регулярні, закінчуються оргазмом. Клінічні дані узгоджувались з результатом стимуляції сітківки (результат повторної стимуляції: 32451607/32451607. Тривога відсутня. Результат - норма).

Таким чином, запропонований спосіб лікування сексуальної дисгармонії подружжя дозволяє ефективно нормалізувати сексуальні стосунки подружжя за більш короткий термін ніж звичайно це потребує у класичному способі ведіння у образах.

Вказаний спосіб виявився високоефективним способом корекції статевої дисгармонії подружньої пари.